

Joanna
Dębek

Rewolucja w szkoleniach

Dotychczas możliwości skorzystania z dofinansowania rozwoju pracowników ograniczały się do usług oferowanych przez dostawców. Instytucje zajmujące się edukacją pozyskiwały dofinansowanie i przedstawiały swoją ofertę na rynku. Przedsiębiorca wybierał więc ze skończonej liczby, nie zawsze idealnie dopasowanych do jego potrzeb, propozycji. Teraz to się zmieni.

Z RUR adekwatnie do potrzeb

W nowej perspektywie unijnej wsparcie na szkolenia i rozwój ma charakter popytowy. W pierwszej kolejności, przedsiębiorca i jego pracownicy sprawdzają w swoim województwie czy mogą otrzymać dofinansowanie, a jeśli tak, to jaka jest jego wartość. Na kolejnym etapie wybierają firmę szkoleniową i usługę odpowiadającą aktualnym potrzebom firmy. Dodatkowo, w ramach systemu, przedsiębiorca otrzymuje narzędzia, które umożliwiają mu indywidualny wybór oferty rozwojowej i proste rozliczenie wydatków (np. bon, promesa lub refundacja kosztów). Takie podejście eliminuje

Wielu przedsiębiorców w poprzednim okresie programowania skorzystało ze szkoleń finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego. W najbliższych latach mają być one lepiej dopasowane do potrzeb, a nowy system ma zadbać o ich jakość.

pośredników wpływających na określenie oferty rozwojowej i zawartości (tematyki i metod) realizowanych projektów oraz ogranicza wydatki ponoszone na obsługę projektu. Dzięki temu istotnie skraca się czas reakcji na potrzeby przedsiębiorstw czy odbiorców wsparcia.

Rejestr Usług Rozwojowych (RUR) jest ogólnodostępną, internetową bazą szeroko rozumianych usług rozwojowych dla pracowników firm i osób fizycznych. Administratorem RUR jest Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP). W uproszczeniu, jest to miejsce, w którym spotykać się mają instytucje oferujące różne rodzaje działań rozwojowych z firmami i osobami,

które takich działań poszukują. Warunkiem oferowania i pozyskiwania dofinansowania będzie rejestracja w systemie RUR – zarówno oferentów, jak i klientów.

Ponieważ RUR ma być sposobem na zapewnienie wysokiej jakości usług, rejestracja usługodawców działań rozwojowych nie będzie automatyczna. Aby zarejestrować się w systemie, oferent musi spełnić szereg warunków. Co więcej, zakłada się monitorowanie jakości świadczonych usług – ocena usługi dokonana przez uczestników szkoleń widoczna będzie dla wszystkich użytkowników bazy. Zatem, decydując się na zakup usługi, możemy kierować się nie tylko jej ceną, ale również oceną osób, które mają już doświadczenie w korzystaniu z konkretnej oferty. Dokonanie oceny danej usługi, w przypadku usług współfinansowanych ze środków unijnych, będzie obowiązkowe.

Rejestr powstanie w miejscu największej istniejącej już bazy ofert edukacyjnych, czyli na stronie internetowej: www.inwestycjawkadry.pl. Dotychczas z bazy skorzystało przeszło 7 mln użytkowników, a za jej

pośrednictwem na szkolenia zapisało się ponad 250 tys. osób. W bazie bezpłatnie będą prezentować swoje oferty firmy świadczące usługi rozwojowe.

Wsparcie dla przedsiębiorstw i ich pracowników w ramach pod-

miotowych systemów finansowania realizowanych poprzez RUR przysługiwać będzie firmom sektora MŚP. O tym, czy dana firma kwalifikuje się do otrzymania środków, zadecydują pułapy zatrudnienia oraz pułapy finansowe.

Dotychczas w dużej mierze wsparcie kapitału ludzkiego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego skupiało się wokół studiów, usług szkoleniowych oraz zawodowych stacjonarnych, a także e-learningowych. Należy jednak pamiętać, że lista możliwości rozwojowych jest dużo dłuższa. W nowej perspektywie, oprócz szkoleń stacjonarnych i e-learningowych, dofinansowanie można uzyskać na:

- ◆ doradztwo indywidualne bądź organizacyjne,
- ◆ coaching,
- ◆ mentoring,
- ◆ intermentoring,
- ◆ superwizję,

▼ Tabela 1. Podział przedsiębiorstw

Kategoria przedsiębiorstwa	Liczba pracowników	Roczny obrót	Całkowity bilans roczny
Średnie	<250	≤ 50 mln euro	≤ 43 mln euro
Małe	<50	≤ 10 mln euro	≤ 10 mln euro
Mikro	<10	≤ 2 mln euro	≤ 2 mln euro

Źródło: Opracowanie własne.

Właściwy kierunek zmian

Nowy system szkoleń jest zdecydowanie bardziej elastyczny i przyjazny przedsiębiorcom, chcącym przeszkolić swoje kadry. Minimalizacja procedur, możliwość dofinansowania szkoleń „szytych na miarę”, brak ograniczeń dotyczących grup docelowych czy tematów szkoleń wydaje się być kierunkiem właściwym. Także minimalizacja kosztów związanych z zarządzaniem projektem szkoleniowym sprzyja większej efektywności w wydatkowaniu środków. Z perspektywy osoby będącej uczestnikiem setek godzin szkoleń doskonalących, dostrzegam jednakże pewne ograniczenia. Ocena wiarygodności „dostawcy usługi szkoleniowej” zdecydowanie sprzyja dużym firmom szkoleniowym, zakotwiczonym na rynku, w zasadzie zupełnie zaś wyklucza szkoleniowców młodych, często wysoce innowacyjnych i z bardzo ciekawą ofertą szkoleniową, jednakże niespełniających kryterium obowiązkowego, dotyczącego obrotów czy liczby zrealizowanych szkoleń. Trenerzy tacy nie będą w RUR – z powodu tak, a nie inaczej skonstruowanych kryteriów oceny – podmiotami wiarygodnymi, czy nawet dopuszczonymi do uczestniczenia w systemie. Będą musieli zatem albo dołączyć do zespołów trenerskich w instytucjach wiarygodnych z punktu widzenia RUR, czyli *de facto* znów nie będą gromadzić doświadczenia „na swoje konto”, albo będą wykluczeni z oferowania swoich szkoleń w ramach dofinansowania unijnego. O ile rzeczywiście domniemywać można, że firma szkoleniowa o dużych obrotach i znacznej liczbie przeprowadzonych szkoleń jest wiarygodna i świadczy usługi wysokiej jakości, o tyle – w mojej opinii – nie można zakładać, że przedsiębiorca, który nie ma na koncie takich sukcesów finansowych i organizacyjnych wiarygodny nie jest.

Reasumując, kierunek zmian jest właściwy, obawiam się jednak, że kryteria oceny, zamiast maksymalnie zróżnicować rynek ofert dostępnych przedsiębiorcy i ostatecznie to właśnie przedsiębiorcy pozostawić wybór, mogą doprowadzić do zdominowania go przez największych graczy na rynku szkoleniowym. Ryzyko bowiem, że mała firma szkoleniowa będzie za pieniądze unijne oferowała kiepskiej jakości usługi jest niewielka – przecież stworzony został system oceny jakościowej, który bardzo szybko takie podmioty wyrzuciłby poza nawias zainteresowania przedsiębiorcy. W tej chwili natomiast małe podmioty nie mogą nawet podlegać ocenie, bo nie będą mogły przystąpić do „konkursu”.

Tomasz Juńczyk, Dyrektor ds. kontraktowania w American Systems.
Od 8 lat zajmuje się pozyskiwaniem dotacji, zdobył dofinansowanie na ok. 35 mln zł

- ◆ projekty zmiany, czyli kompleksowe usługi wykorzystujące kilka form rozwojowych,
- ◆ facylitację oraz egzaminy sprawdzające nabytą wiedzę i umiejętności.

Definicje i rodzaje usług rozwojowych, które mogą zostać sfinansowane ze środków EFS, znajdują się na stronie PARP.

Jakość kontrolowana, czyli informacja o wiarygodności dostawcy

Warunkiem zaprezentowania swojej oferty w systemie jest wypełnienie formularza rejestracyjnego (Karty podmiotu). Obejmuje on trzy rodzaje informacji:

- 1) informacje podstawowe,
- 2) kryteria minimalne,
- 3) kryteria wiarygodności.

Aby dokonać rejestracji w bazie, usługodawca musi uzupełnić informacje podstawowe: nazwa podmiotu, data rozpoczęcia prowadzenia działalności, rodzaje świadczonych usług rozwojowych, kadra, jaką dysponuje, dotychczasowe doświadczenie w realizacji oferowanych usług, posiadane licencje i akredytacje, dane teled adresowe, numer NIP i Regon, imiona i nazwiska osób decyzyjnych oraz imię i nazwisko osoby uprawnionej do wpisywania danych w rejestrze.

Ponadto, wpisując się do Rejestru firma szkoleniowa musi spełnić kryterium minimalne i złożyć oświadczenie, że nie zalega z zapłatą należności publicznoprawnych oraz że podmiot nie był skazany wyrokiem sądu.

Usługodawcy, którzy chcą świadczyć usługi rozwojowe współfinansowane ze środków unijnych w perspektywie finansowej 2014–2020, będą musieli spełnić kryteria wiarygodności oraz warunek obowiąz-

kowy, tj. nie mogą być wykluczeni z możliwości otrzymania środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych ze środków unijnych.

Wpisujące się do bazy podmioty, za spełnienie każdego z niżej podanych kryteriów, będą otrzymywać punkty. Zgodnie z założeniami, aby świadczyć usługi rozwojowe współfinansowane z EFS, trzeba otrzymać minimum kwalifikacyjne, które określono na poziomie 45 punktów. Przy tym, biorąc pod uwagę wszystkie kryteria wiarygodności, maksymalnie będzie można otrzymać 100 punktów.

► W nowej perspektywie, oprócz szkoleń stacjonarnych i e-learningowych, dofinansować można doradztwo indywidualne bądź organizacyjne, coaching, mentoring, intermentoring, superwizję, projekty zmiany, czyli kompleksowe usługi wykorzystujące kilka form rozwojowych, facylitację oraz egzaminy sprawdzające nabytą wiedzę i umiejętności.

Kryteria podzielono na cztery kategorie (trzy obowiązkowe i jedną nieobowiązkową), które pomogą zebrać większą liczbę punktów:

- ◆ posiadanie odpowiedniego doświadczenia w zakresie świadczonych usług rozwojowych, potwierdzone obrotami lub liczbą zrealizowanych godzin, gdzie otrzymać można maksymalnie 20 punktów,

- ◆ dysponowanie pozytywnymi, pisemnymi opiniami zadowolonych klientów, gdzie maksymalna liczba punktów, jakie można uzyskać, to 30,
- ◆ dysponowanie doświadczoną kadrą świadczącą usługi rozwojowe, za co otrzymać można 30 punktów,
- ◆ opcjonalne czynniki, które mogą uwiarygodnić podmiot, gdzie do pozyskania jest 20 dodatkowych punktów, to: posiadane certyfikacje i akredytacje, doświadczenie w realizacji projektów współfinansowanych ze środków EFS w ostatnich 5 latach oraz doświadczenie w realizacji projektów komercyjnych w ostatnich 5 latach – przy czym wymagane doświadczenie w realizacji projektów zarówno EFS, jak i komercyjnych, określono na poziomie minimum 300 000 PLN.

Wypełnione Karty podmiotu przechodzą weryfikację, która dokonywana będzie przez Administratora Bazy, czyli PARP.

Oferta i wielostronna ocena

Akceptacja i zarejestrowanie podmiotu w bazie oznacza, że sprzedający będzie mógł prezentować swoją ofertę usług rozwojowych w oparciu o standaryzowany formularz zwany Kartą usługi.

Informacje zawarte w Karcie będą, co do zasady, ogólnodostępne dla użytkowników bazy, choć w przypadku usług „szytych na miarę”, przeznaczonych dla konkretnej instytucji lub osoby, dostęp do tych informacji będzie ograniczony. Usługa może mieć bowiem charakter publiczny, czyli będzie dostępna dla wszystkich użytkowników i można się na nią zapisać jako uczestnik, lub charakter prywatny – wówczas jest usługą zamkniętą, skierowaną

do określonej grupy odbiorców lub przedsiębiorstw.

Karta usługi zawiera następujące informacje:

- ◆ nazwę podmiotu sprzedającego usługę,
- ◆ podstawowe informacje o podmiocie, które pobierane są automatycznie z Karty podmiotu,
- ◆ tytuł usługi, który definiuje, czego dana oferta dotyczy,
- ◆ określenie rodzaju usługi, wskazujące czy jest to usługa szkole-

niowa czy e-learningowa, bądź doradcza,

- ◆ główny cel usługi, wskazujący korzyści dla firmy i uczestników usługi,
- ◆ opis usługi,
- ◆ ramowy program usługi wraz z harmonogramem szczegółowym,
- ◆ określenie planowanej liczby godzin danej usługi, wskazujące, ile czasu potrzeba, by daną usługę zakończyć,

- ◆ planowana liczba uczestników danej usługi,
- ◆ do jakiej grupy docelowej jest skierowana,
- ◆ warunki uczestnictwa,
- ◆ opis materiałów, jakie dany uczestnik otrzyma,
- ◆ termin i miejsce realizacji usługi,
- ◆ opis warunków logistycznych,
- ◆ osoby prowadzące daną usługę,
- ◆ wszelkie informacje dodatkowe na temat usługi,
- ◆ koszt usługi,

▼ Tabela 2. Porównanie usług rozwojowych współfinansowanych w latach 2007–2013 oraz 2014–2020

Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013	Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój 2014-2020
Przedsiębiorcy otrzymywali dofinansowanie na działania rozwojowe, składając wnioski o dofinansowanie w ramach procedur konkursowych lub biorąc udział w projektach otwartych, co wiązało się z brakiem kompleksowego wsparcia	Przedsiębiorca, który kwalifikuje się do dofinansowania usług, sam decyduje o rodzaju usługi, wybiera odpowiednio dopasowaną usługę bez konieczności startowania w konkursie z możliwością kompleksowego wsparcia, ponieważ wachlarz usług rozwojowych możliwych do dofinansowania jest bardzo rozbudowany
Procedury konkursowe wpływały negatywnie na terminowość, czas od momentu złożenia wniosku do momentu realizacji poszczególnych działań był bardzo długi i niekiedy wynosił od kilku do kilkunastu miesięcy	Pominięcie procedury konkursowej pozytywnie wpływa na termin realizacji, skracając czas od momentu zdiagnozowania potrzeby do momentu realizacji poszczególnych działań
Realizacja projektów unijnych wiązała się m.in. z działaniami związanymi z zarządzaniem projektem, co wpływało bezpośrednio na wyższe koszty oraz dużą liczbę dokumentów wytworzonych w ramach realizacji	Podejście popytowe znacznie ogranicza wydatki związane z zarządzaniem, a także zmniejsza ilość dokumentacji projektowej, czyli biurokrację
Dokumentacja konkursów centralnych oraz regionalnych często wskazywała, na jakie obszary wsparcia przedsiębiorcy otrzymają dofinansowanie lub jakie grupy docelowe są preferowane, co automatycznie ograniczało wybór usług przeznaczonych w firmie do dofinansowania. Często, aby wygrać projekt i otrzymać dofinansowanie, pisząc i składając wniosek kierowano się tylko obszarami preferowanymi, pomijając inne potrzeby	Przedsiębiorca może korzystać z usług rozwojowych zgodnie ze swoimi potrzebami, bez żadnych ograniczeń co do obszarów czy grup docelowych, co pozytywnie wpłynie na rozwój firm i zaowocuje podejściem kompleksowym
Brak pełnych, ogólnodostępnych informacji o wykonawcach usług rozwojowych w jednym miejscu	Wszystkie oferty zebrane w jednym miejscu – na portalu RUR. Dodatkowo widoczne oceny oferowanych usług dokonane przez innych użytkowników, którzy skorzystali już z podobnego działania danego wykonawcy, świadczące o jakości ofert
Skomplikowany, wydłużony w czasie system rozliczeń pomiędzy przedsiębiorcą a instytucją przyznającą dofinansowanie	Proste rozliczenie wydatków, m.in. poprzez refundację kosztów, bon lub promesę

Źródło: Opracowanie własne.

- ◆ osobę do kontaktu w sprawie oferowanej usługi,
- ◆ osobę, która będzie oceniała usługę ze strony sprzedającego.

RUR umożliwi dokonanie oceny usługi rozwojowej, która dokonywana będzie przez wszystkie trzy strony użytkowników rejestru. Pierwszą stroną oceniającą będzie uczestnik usługi, drugą – firma/instytucja, która skierowała swojego pracownika jako uczestnika usługi, a trzecią – usługodawca, który daną usługę realizował. Ocena dokonywana będzie przez wypełnienie ankiety on-line/SMS, przesyłanej do wskazanych użytkowników po zakończeniu usługi. Uzyskane oceny składać się będą na średnią ocenę usługi danego podmiotu w konkretnej kategorii tematycznej oraz ogólną, średnią ocenę całego podmiotu. Uczestnik będzie mógł pozyskać bardziej szczegółowe informacje na temat oceny usług zrealizowanych wcześniej przez dany podmiot poprzez podgląd różnego rodzaju statystyk, np. według wyniku oceny bądź wyniku danej grupy oceniających (uczestnik, przedsiębiorstwo, podmiot).

RUR – źródło wiedzy i efekt konsultacji

Zgodnie z informacjami przedstawianymi przez PARP, rejestr zawierał będzie szereg wskazówek i informacji przydatnych jego użytkownikom. W miarę możliwości czasowych administrator będzie uzu-

pełniał portal o opisy i dane na temat tego, w jaki sposób przeprowadzić analizę potrzeb, dokonać odpowiedniego wyboru, jak zamówić usługę, tak by spełniła oczekiwania, na co zwracać uwagę i jak daną usługę ocenić. W bazie będzie można znaleźć wskazówki na temat zasad pozyskiwania dofinansowania obowiązujących w regionach, a także informacje o naborach prowadzonych w ramach poszczególnych województw.

Tworząc system zapewnienia jakości usług rozwojowych oraz Rejestr Usług Rozwojowych, PARP organizował liczne spotkania konsultacyjne od stycznia 2013 r. Konsultacje zakończyły się w marcu tego roku.

W proces tworzenia założeń, planowania rozwiązań oraz opracowania odpowiednich dokumentów zaangażowani byli m.in.: przedstawiciele Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju, Instytut Badań Edukacyjnych, pracownicy PARP, przedstawiciele instytucji regionalnych, które będą dysponowały środkami unijnymi, a także firmy doradcze, szkoleniowe, przedstawiciele Związku Rzemiosła Polskiego, Polskiej Izby Firm Szkoleniowych, PKPP Lewiatan, uczelni wyższych, stowarzyszeń trenerów, oraz inne instytucje, które zgłosiły chęć udziału w pracach.

Jednym z celów konsultacji było określenie kryteriów, jakie będą musiały spełniać instytucje edukacyjne, aby świadczone usługi były wysokiej jakości, oraz testowanie ich poprzez uruchomienie ankiet on-line.

Wszystkie zapisy i dane zawarte w obowiązujących dokumentach (takich jak Karta podmiotu, Karta usług, System oceny usługi rozwojowej czy Regulamin Rejestru Usług Rozwojowych) poddane były trwającym wiele miesięcy konsultacjom społecznym. Wypracowane rozwiązania są zatem efektem wspólnej pracy i zaangażowania ludzi z różnych środowisk, których celem było stworzenie popytowego systemu dystrybucji środków na rozwój pracowników, uproszczenie procedur, skrócenie czasu od decyzji do finansowania oraz podniesienie jakości świadczonych usług.

Uruchomienie Rejestru planowane jest do końca II kwartału 2015 r., przy czym w pierwszej kolejności będzie on dostępny dla podmiotów świadczących usługi, które będą dokonywały rejestracji w bazie. W dalszej kolejności podmioty, które pozytywnie przeszły weryfikację danych, umieszczą w bazie oferty swoich usług rozwojowych.

Dzięki uruchomieniu RUR, użytkownicy chętni do zdobywania wiedzy i umiejętności będą mieli do dyspozycji jedno miejsce, w którym znajdą szeroką ofertę działań rozwojowych. Wsparcie unijne dla całej Polski przeznaczone na podmiotowe systemy finansowania to przeszło 400 mln euro na lata 2014-2020. Warto więc już dziś zaplanować rozwój i skorzystać z nowych możliwości, jakie niesie popytowy system dystrybucji środków oparty o Rejestr Usług Rozwojowych. ■

Joanna
Dębek

Koordynator projektów/specjalista ds. funduszy unijnych. W firmie House of Skills od 2005 roku. Jest specjalistą ds. projektów unijnych i koordynatorem projektów dofinansowanych z EFS. W Programie Operacyjnym Kapitał Ludzki 2007-2013 była odpowiedzialna za pisanie i składanie wniosków, a także za zarządzanie projektami, które uzyskały dofinansowanie. Zaangażowana w konsultację dokumentów związanych ze środkami unijnymi na lata 2014-2020. Wcześniej przez 7 lat zbierała doświadczenia w pracy z liczbami i klientami w dziale windykacji i należności Daewoo-FSO.